

СИЛАБУС

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет біології та лісового господарства
Кафедра фізіології людини і тварин

Дисципліна: **Основи епідеміології**

Силабус навчальної дисципліни «Основи епідеміології» підготовки **бакалавра**, галузі знань **09 Біологія**, спеціальності **Біологія**, за освітньо-професійною програмою **Лабораторна діагностика**, денна форма навчання

Викладач: Янко Наталія Вікторівна, кандидат медичних наук, в.о. генерального директора Волинського обласного центру контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України

Контактна інформація викладача:

Номер телефону: (0332) 75-77-80

e-mail: gydsesvolin@ukr.net

Дні занять розміщено на сайті навчального відділу ВНУ:

<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

Кафедра - Фізіології людини і тварин

Факультет – Біології та лісового господарства

Передумови вивчення курсу: базові знання з біології, анатомії, фізіології людини і тварин, основ гігієни та екології.

Анотація курсу «Основи епідеміології» є вибірковою дисципліною. Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати здобувачам необхідні знання для організації та дотримання санітарно-протиепідемічного режиму, проведення заходів профілактики та боротьби з інфекціями в різних приміщеннях, відомостей про якісне проведення профілактичних щеплень. Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні закономірності та прояви епідемічного процесу, сучасні засоби профілактики інфекційних захворювань і методи їх використання, протиепідемічні заходи в осередках інфекційних хвороб, заходи профілактики і боротьби з інфекціями.

Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Основи епідеміології» є формування системи знань з теорії механізму передачі збудників інфекційних хвороб, практичних вмінь та навичок з планування і здійснення протиепідемічних та профілактичних заходів щодо найбільш поширених та особливо небезпечних інфекційних хвороб на основі використання описових, аналітичних, експериментальних та прогностичних методів епідеміологічних досліджень.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи епідеміології» є оволодіння знаннями та навичками щодо: - визначення медичної та соціально-економічної значимості хвороби, її місце в структурі патології населення; - вивчення закономірностей поширення хвороб в часі (за роками, місяцями тощо), на різних територіях та серед різних груп населення (вікових, статевих, професійних тощо); - виявлення причин та умов, що визначають поширеність хвороб; - розробки рекомендацій, щодо оптимізації профілактики; - розробки прогнозу поширення хвороби, яка вивчається. А також: інтерпретувати основні положення законодавства в охороні здоров'я; здійснювати заходи, спрямовані на профілактику інфекційних захворювань; дотримуватися принципів професійної етики, толерантної та неосудливої поведінки; практикувати безпечну

поведінку щодо збереження здоров'я при виконанні медичних процедур і маніпуляцій проводити санітарно-освітню роботу з пацієнтом та членами його родини.

Компетентності та програмні результати навчання

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ФК 11. Здатність здійснювати безпечну професійну практичну діяльність згідно з протоколами, рекомендаціями щодо безпеки та діючим законодавством.

ПРН 09. Дотримуватися положень біологічної етики, правил біологічної безпеки і біологічного захисту у процесі навчання та професійній діяльності.

ПРН 22. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на доброчесність, професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.

Таблиця 1

Перелік тем лекцій, які розглядаються

Тиждень	Тема лекції
1	Основні епідеміологічні терміни і поняття. Вчення про епідемічний процес. Структура епідемічного процесу
2	Сучасна епідеміологічна класифікація інфекційних (паразитарних) хвороб. Протиепідемічні заходи в осередках інфекційних хвороб. Протиепідемічна робота
3	Дератизація. Дезінсекція. Дезінфекція та стерилізація
4	Імунопрофілактика інфекційних хвороб. Календар профілактичних щеплень. Правові аспекти вакцинопрофілактики
5	Організація та проведення щеплень. Оцінка ефективності імунопрофілактики. Термінова імунопрофілактика.
6	Система профілактичних і протиепідемічних заходів.
7	Епідеміологічний метод дослідження та його структура. Планування протиепідемічних та профілактичних заходів
8	Аналітичні та експериментальні методи в епідеміологічних дослідженнях
9	Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з фекально-оральним механізмом передачі (черевний тиф і паратифи, гепатит А). Протиепідемічний захист військ, бактеріологічна розвідка за умов реєстрації епідемічних осередків
10	Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з аерогенним механізмом передачі (дифтерія, кір).
11	Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з трансмісивним та контактним механізмами передачі (малярія, хвороба Лайма). Протиепідемічний захист військ, бактеріологічна розвідка за умов реєстрації епідемічних осередків
12	Особливості проведення протиепідемічних заходів у випадках виникнення надзвичайних ситуацій в мирний час за умов занесення інфекцій, що мають міжнародне значення
13	Профілактичні та протиепідемічні заходи при особливо небезпечних інфекціях (холера, чума, сибірка). Карантинні заходи
14	Ретроспективний епідеміологічний аналіз
15	Біологічна безпека. Особливості проведення протиепідемічних заходів у випадках виникнення надзвичайних ситуацій у мирний час, у тому числі за

	умов занесення карантинних інфекцій
16	Біологічна зброя та захист від неї. Біотероризм. Біологічна розвідка

Таблиця 2

Перелік тем лабораторних робіт для студентів денної форми навчання

№	Тема лабораторної роботи	Кількість годин	Бали
1.	Основні епідеміологічні терміни і поняття. Вчення про епідемічний процес. Структура епідемічного процесу	2	2
2.	Сучасна епідеміологічна класифікація інфекційних (паразитарних) хвороб. Протиепідемічні заходи в осередках інфекційних хвороб	2	2
3.	Протиепідемічні заходи. Дератизація. Дезінсекція. Дезінфекція та стерилізація	2	2
4.	Організація та проведення щеплень. Оцінка ефективності імунопрофілактики. Термінова імунопрофілактика	4	4
5.			
6.	Система профілактичних і протиепідемічних заходів. Планування протиепідемічних та профілактичних заходів	2	2
7.	Епідеміологічний метод дослідження та його структура. Епідеміологічна діагностика. Планування протиепідемічних та профілактичних заходів	4	2
8.			
9.	Аналітичні та експериментальні методи в епідеміологічних дослідженнях	2	2
10.	Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з фекально-оральним механізмом передачі (черевний тиф і паратифи, гепатит А). Протиепідемічний захист військ, бактеріологічна розвідка за умов реєстрації епідемічних осередків	4	4
11.			
12.	Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з аерогенним механізмом передачі (дифтерія, кір)	2	2
13.	Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з трансмісивним та контактним механізмами передачі (малярія, хвороба Лайма). Протиепідемічний захист військ, бактеріологічна розвідка за умов реєстрації епідемічних осередків	2	2
14.	Особливості проведення протиепідемічних заходів у випадках виникнення надзвичайних ситуацій за умов занесення інфекцій, що мають міжнародне значення	2	2
15.	Профілактичні та протиепідемічні заходи при особливо небезпечних інфекціях (холера, чума, сибірка)	2	2
16.	Ретроспективний епідеміологічний аналіз	2	2
17.	Біологічна безпека: основні поняття, види біологічних загроз та система реагування на них. Особливості проведення протиепідемічних заходів у випадках виникнення надзвичайних ситуацій у мирний час, у тому числі за умов занесення	4	4
18.			

	карантинних інфекцій		
19.	Біологічна зброя та захист від неї. Біотероризм. Біологічна розвідка	2	2
20.	Епідеміологічні аспекти санітарної вірусології	2	2
	Разом	40	40

Політика оцінювання

При вивченні дисципліни студент мусить дотримуватися таких правил:

1. Не спізнюватися на заняття; перед початком заняття вимкнути звук засобів зв'язку (мобільний телефон, смарт-годинник тощо).
2. Не пропускати заняття без поважної причини, у разі відсутності прошу попередити та опрацювати матеріал самостійно.
3. Здійснювати попередню підготовку до лекційних та практичних занять згідно з переліком рекомендованої літератури.
4. Згідно з календарним графіком навчального процесу здавати всі види контролю.
5. Брати активну участь в навчальному процесі.
6. Бути терпимими, відвертими і доброзичливими до однокурсників та викладачів, а також відкритими до конструктивної критики.
7. У процесі навчання дотримуватись принципів академічної доброчесності.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до його конкретних цілей. На всіх практичних заняттях застосовуються види стандартизованого контролю теоретичної підготовки та контроль засвоєння практичних навичок: виконання практичних завдань, включаючи компетентнісно-орієнтовані, вирішення кейс-задач, тестовий контроль, усне опитування, письмова відповідь на запитання викладача. Студенти отримують оцінку за кожне практичне заняття, яка є комплексною та включає контроль як теоретичної, так практичної підготовки студента.

Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. На кожному практичному занятті студент за виконання навчальних завдань може заробити бали, максимально за усі практичні заняття студент може отримати 40 балів. Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: знання теоретичного матеріалу з теми; вміння студента демонструвати практичні навички з дисципліни; своєчасне виконання практичних завдань з теми.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосується тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко. Завдання для самостійного опрацювання входять в структуру практичних занять та оцінюються в процесі лабораторних занять при виконанні навчальних завдань.

Формою проміжного контролю знань студентів за модуль є *модульні контрольні роботи* (МКР). МКР пишеться по завершенню вивчення всіх тем з модуля, на останньому занятті модуля. Форма проведення МКР є відкритті питання та кейс-задачі. За один МКР студент може отримати максимально 30 балів на денній формі та 30 на заочній.

Підсумкова модульна оцінка визначається в балах як сума поточної та контрольної модульних оцінок. Якщо сума підсумкових модульних оцінок становить не менше 75 балів, то за згодою студента, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з навчальної дисципліни.

У випадку якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті зарахування результатів навчання здійснюється згідно «ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному національному університеті імені Лесі

Українки [1_Визнання_результатів_ВНУ_ім._Л.У._2_ред.pdf \(vnu.edu.ua\)](#) зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

В неформальній освіті:

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю), дозволяє набрати студенту 10 балів;

- підготовка конкурсної наукової роботи з біології - 10 балів;

- призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт: на I-у етапі - 10 балів, на II етапів - 20 балів.

Консультації, індивідуальні завдання з навчальної дисципліни бакалаври можуть отримати щовівторка та щочетверга з 15.00 до 17.00 год.

Політика академічної доброчесності. Студенту необхідно дотримуватися морально-етичних правил: не пропускати аудиторних занять (у разі пропуску – причину підтвердити документально) не привласнювати чужу інтелектуальну працю; у разі цитування наукових праць, методичних розробок, результатів досліджень, таблиць, та ін., необхідно вказувати посилання на першоджерело. У творчих, дослідницьких, методичних роботах, при виконанні самостійної роботи, слід аргументовано доводити і висловлювати власну думку, спираючись на знання та уміння, здобуті у процесі навчання у ЗВО.

Підсумковий контроль. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік. Оцінка за екзамен виставляється як сума всіх семестрових оцінювань. Для отримання позитивної оцінки є обов'язковим написання двох модульних контрольних робіт та відпрацювання всіх лабораторних робіт. Якщо студент не погоджується із оцінкою, то сума балів за модульні контрольні роботи може бути замінена на бал, отриманий на екзамені (60 балів). Загальна оцінка знань здійснюється під час заліку усно, шляхом відповідей на три поставлені на вибір викладача питання з переліку тем даного курсу. Всі питання стосуються різних тем курсу. Кожне запитання – 20 балів.

Шкала оцінювання

Загальна сума балів за курс – 100. Оцінка за освоєння курсу виставляється згідно шкали оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка для заліку
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Не зараховано

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗАЛІКУ

Епідеміологія як наука. Визначення епідеміології. Її предмет, методи вивчення, завдання епідеміологічних досліджень. Місце епідеміології в системі наук. Інфекційна та неінфекційна епідеміологія. Періоди розвитку епідеміології та їх характерні ознаки. Роль вітчизняних та зарубіжних вчених в розвитку епідеміології вірусних інфекцій. Структура загальної епідеміології. Характеристика розділів епідеміології. Основні риси епідеміології як науки на сучасному етапі життя. Перспективи подальшого розвитку епідеміології.

Первинні рушійні сили епідемічного процесу. Хвора людина і носій, їх епідеміологічна роль. Категорії носійства. Заходи щодо знезараження хворих та носіїв як джерел збудників інфекційних хвороб. Епідеміологічне значення тварин. Способи зараження людей від тварин. Роль гризунів як джерела збудників інфекційних хвороб для людини. Сприйнятливність до інфекційних агентів, її види. Принципи сучасної епідеміологічної класифікації інфекційних (паразитарних) хвороб. Осередок інфекційного захворювання. Обстеження осередку інфекційного захворювання. Заповнення відповідної документації. Заходи щодо локалізації і ліквідації осередку – заходи по відношенню до хворого та носія, знезараженню навколишнього середовища та осіб, які спілкувались з джерелом інфекційного захворювання. Поняття про дератизацію. Види та методи дератизації. Поняття про дезінфекцію. Види та методи дезінфекції. Поняття про дезінфекцію. Види та методи дезінфекції. Класифікація дезінфекційних засобів. Дезінфекційні камери, принципи їх влаштування та призначення. Види імунітету та їх характеристика. Значення рівня популяційного імунітету населення в розвитку інфекційних захворювань. Календар профілактичних щеплень України, його розділи. Вимоги до імунобіологічних препаратів. Способи ведення імунобіологічних препаратів в організм. Перелік медичних протипоказів до проведення профілактичних щеплень. Післявакцинальні реакції та ускладнення. Препарати для планової імунопрофілактики (форма випуску, спосіб введення, доза, реакція на введення). Організація проведення імунопрофілактики. Складання плану профілактичних щеплень. Форми обліково-звітної документації з імунопрофілактики. Щеплювальна картотека. Оцінка клінічної, імунологічної та епідеміологічної ефективності імунопрофілактики. Препарати для термінової імунопрофілактики. Характеристика препаратів для термінової профілактики сказу та правцю (форма випуску, спосіб введення, доза, реакція на введення). Впорядкований перелік протиепідемічних заходів. Впорядкований перелік профілактичних заходів. Осередок інфекційного захворювання. Обстеження осередку інфекційного захворювання. Заповнення відповідної документації. Заходи щодо локалізації і ліквідації осередку – заходи по відношенню до хворого та носія, знезараженню навколишнього середовища та осіб, які спілкувались з джерелом інфекційного захворювання. Протиепідемічні заходи в осередку – заходи, спрямовані на складові епідемічного процесу. Планування протиепідемічних та профілактичних заходів. Оцінка проблем профілактики на основі аналізу структури та рівня захворюваності по групах та нозологічних формам інфекцій. Епідеміологічна діагностика. Оперативний епідеміологічний аналіз. Ретроспективний епідеміологічний аналіз. Вивчення проявів річної та багаторічної динаміки захворюваності. Прогнозування проявів епідемічного процесу. Аналіз захворюваності по групах, колективах, територіях. Планування протиепідемічних заходів. Аналітичні та експериментальні епідеміологічні дослідження. Мета та задачі аналітичних епідеміологічних прийомів дослідження. Сутність та методика проведення аналітичного дослідження «випадок-контроль» та когортного аналітичного дослідження. Безпосередній та відносні ризики захворювання. Епідеміологічний експеримент. Скринінгові обстеження населення. Методи математичного моделювання в епідеміології. Епідеміологічна характеристика групи кишкових інфекцій. Чинники та шляхи передачі конкретних нозологічних форм. Прояви епідемічного процесу (рівень захворюваності, прояви захворюваності в часі, по території, серед різних груп населення та по колективах). Профілактичні та протиепідемічні заходи в осередках. Розслідування спалахів кишкових інфекцій. Протиепідемічний захист військ, бактеріологічна розвідка за умов реєстрації епідемічних осередків. Критерії оцінки санітарно-епідемічного стану військ і району їх розміщення за умов реєстрації кишкових інфекцій. Визначення та задачі бактеріологічної розвідки. Правила відбору матеріалів для індикації біологічної зброї. Епідеміологічна характеристика групи трансмісивних інфекцій та інфекцій зовнішніх покривів. Чинники та шляхи передачі конкретних нозологічних форм. Прояви епідемічного процесу (рівень захворюваності, прояви захворюваності в часі, по території, серед різних груп населення та по колективах). Профілактичні та

протиепідемічні заходи в осередках. Критерії оцінки санітарно-епідемічного стану військ і району їх розміщення за умов реєстрації трансмісивних інфекцій та інфекцій зовнішніх покривів. Індикація біологічної зброї у скороченому та розширеному обсягах. Чинники, що впливають на розповсюдження інфекційних хвороб в районах надзвичайних ситуацій. Особливості епідемічного процесу під час надзвичайної ситуації. Основні принципи планування протиепідемічних та профілактичних заходів у зонах надзвичайних ситуацій. Захист населення при надзвичайних ситуаціях. Режимно-обмежувальні заходи при обсервації та карантині. Колективні та індивідуальні засоби захисту населення. Механізми, шляхи та чинники передачі конкретних нозологічних форм особливо небезпечних інфекцій. Прояви епідемічного процесу (рівень захворюваності, прояви захворюваності в часі, за територіями, серед різних груп населення та колективів). Профілактичні заходи та протиепідемічні заходи в осередках холери, чуми, сибірки. Карантинні заходи. Санітарна охорона території від заносу, завозу особливо небезпечних інфекцій. Епідеміологічне визначення інфекційного захворювання. Встановлення причино-наслідкових зв'язків в поширенні інфекційної захворюваності. Визначення багаторічної тенденції захворюваності. Визначення річної динаміки захворюваності. Визначення групи ризику, території ризику та часу ризику. Визначення основних напрямів боротьби з різними групами інфекційних захворювань. Поняття про біологічну безпеку. Основні види біологічних загроз. Система реагування на біологічні загрози. Чинники, які впливають на розповсюдження інфекційних хвороб у районах надзвичайних ситуацій. Особливості епідемічного процесу під час надзвичайних ситуацій. Основні принципи планування протиепідемічних та профілактичних заходів у зонах надзвичайних ситуацій. Захист населення при надзвичайних ситуаціях. Поняття про біологічну зброю. Особливості епідемічного процесу при біотероризмі. Біологічна розвідка: визначення, мета та завдання. Основні вимоги до біологічної розвідки. Правила відбору матеріалів для індикації біологічної зброї. Індикація біологічної зброї (специфічна та неспецифічна; у скороченому та розширеному обсягах).

Епідеміологічне значення вірусів в об'єктах зовнішнього середовища. Епідеміологічна роль вірусів у воді. Віруси у повітряному середовищі та на предметах домашнього вжитку. Санітарна вірусологія ґрунту. Санітарно-харчова вірусологія. Вплив різних факторів на віруси в зовнішньому середовищі. Структура та основні завдання санітарно-епідеміологічної служби в галузі профілактики та боротьби з вірусними хворобами.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Н. Виноград, З.П. Васишин, Л.П. Козак. Спеціальна епідеміологія. Підручник. Вид-во «Медицина», 2018, 368 с.
2. Н. Виноград, З.П. Васишин, Л.П. Козак. Військова епідеміологія. Навчальний посібник. Вид-во «Медицина», 2018, 184 с.
3. Н. Виноград, З.П. Васишин, Л.П. Козак. Загальна епідеміологія. Навчальний посібник. 4-е вид. Вид-во «Медицина», 2018, 200 с.
4. Епідеміологія: протиепідемічні заходи : навчальний посібник / М. Д. Чемич, Н. Г. Малиш, Н. І. Ільїна [та ін.]. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 288 с.
5. Епідеміологія: базовий підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів. За ред. І.П. Колеснікової. – Вінниця: Нова Книга, 2012. – 576 с.
6. Виноград Н.О. Термінологічний словник: Біологічна безпека. Епідеміологія. Папаразитологія: Навч. посіб. / Н.О. Виноград. – Вінниця.: «Нова книга», 2019. – 308 с. 5. Виноград Н.О. Термінологічний словник: Епідеміологія. Біологічна безпека: Навч. посіб. / Н.О. Виноград. – К.: ВСВ «Медицина», 2016. – 136 с.
7. Військова епідеміологія з епідеміологією надзвичайних ситуацій: підручник / М.А. Андрейчин, О.Д. Крушельницький, В.С. Копча, І.В. Огороднійчук — Тернопіль: ТДМУ, 2015. – 320 с.

8. Інфекційні хвороби: підручник / В.М. Козько, Г.О. Соломенник, К.В. Юрко та ін. – ВСВ Медицина, 2019. – 312 с.

Додаткова:

1. Діагностика, лікування та профілактика грипу / І.В. Дзюблик, С.Г. Вороненко, А.П. Мироненко, Н.О. Виноград – К.: Бібліотека практичного лікаря, 2011. – 191 с.
2. Эпидемиология инфекционных болезней : учебное пособие / Н. Д. Ющук [и др.]. — 3-е изд., перераб. и доп. – М. : ГЭОТАР-Медиа, 2014. – 496 с.
3. Инфекционные болезни и эпидемиология: Учебник / В.И. Покровский, С.Г. Пак, Н.И. Брико, Б.К. Данилкин. – 3-е изд. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2016. – 816 с.
4. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 2-е вид. – ВСВ Медицина, 2018. – 688 с.
5. Медична паразитологія з ентомологією: Навч. посіб. / за ред. В.М. Козька, В.В. М'ясоєдова. – К., 2015. – 336 с.
6. Общая эпидемиология с основами доказательной медицины / под ред. В.И. Покровского, Н.И. Брико – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2012. – 494 с.
7. Полухтович О., Янко Н., Єнжівська І. Аналіз даних епідагляду за кором у Волинській області (Україна) за 2018 рік / ВTRP Ukraine Regional One Health Research – с. 116.

Інформаційні ресурси

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України - <http://www.president.gov.ua>
2. Верховна Рада України - <http://www.rada.gov.ua>
3. Кабінет Міністрів України - <http://www.kmu.gov.ua>
4. Міністерство освіти і науки України - <http://www.mon.gov.ua>
5. Міністерство охорони здоров'я України - <http://www.moz.gov.ua>
6. Державна служба України з надзвичайних ситуацій - <http://www.dsns.gov.ua>
7. Рада національної безпеки та оборони України - <http://www.rnbo.gov.ua>
8. Всесвітня організація охорони здоров'я - <http://www.who.int>
9. Centers for diseases control and prevention - <http://www.cdc>

Інформаційний матеріал (нормативно-правові акти):

- Конституція України (254 к / 96 – ВР).
- Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», остання редакція від 12.06.2011 р.
- Закон України від 24.02.94 р. № 4000-ХІІ «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», остання редакція від 12.06.2011 р.
- Закон України від 06.04.2000 р. № 1645-ІІІ «Про захист населення від інфекційних хвороб», остання редакція від 11.06.2009 р.
- Закон України від 15.11.2001 р. № 2776-ІІІ (2776-14) «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання захворюванню на синдром набутого імунodefіциту (СНІД) та соціальний захист населення».
- Наказ МОЗ України за № 905 від 28.12.2015 р. «Про Критерії, за якими визначаються випадки інфекційних та паразитарних захворювань, які підлягають реєстрації»
- Наказ МОЗ України за № 362 від 13.04.2016 р. «Про Перелік інфекційних захворювань, які мають прогресивно/поступово охоплюватися епідеміологічним наглядом»
- Наказ МОЗ України за № 133 від 19.07.95 р. «Про затвердження Переліку особливо небезпечних, небезпечних інфекційних та паразитарних хвороб людини і носійства збудників цих хвороб».
- Наказ МОЗ України за № 192 від 03.08.99 р. «Про заходи щодо покращення бактеріологічної діагностики дифтерії в Україні».
- Наказ МОЗ України за № 631 від 17.05. 2005 р. «Про створення лабораторної мережі і діагностики кору, краснухи та епідемічного паротиту».

- Наказ МОЗ України за № 188 від 17.05.2005 р. «Про затвердження інструкції щодо організації епідеміологічного нагляду за кором».
- Наказ МОЗ України за № 595 від 2011 р. «Про порядок проведення профілактичних щеплень в Україні та контролю якості й обігу медичних імунобіологічних препаратів».
- Наказ МОЗ України за № 551 від 2014 р. «Про удосконалення проведення профілактичних щеплень в Україні».
- Наказ МОЗ України № 996 від 26.09.2016 р. «Про внесення змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України».
- Наказ МОЗ України від 18.05.2018 № 947 «Про внесення змін до Календаря профілактичних щеплень в Україні».
- Наказ МОЗ України від 23.04.2019 № 958 «Про внесення змін до Календаря профілактичних щеплень в Україні».
- Наказ МОЗ України за № 488 від 17.07.2006 р. «Про заходи щодо профілактики і боротьби з пташиним грипом та запобігання виникненню його пандемії».
- Наказ МОЗ України за № 590 від 12.08.2009 р. «Про затвердження методичних рекомендацій «Принципи діагностики та лікування хворих на гострі респіраторні вірусні захворювання».
- Наказ МОЗ України за № 795 від 02.11.2009 р. «Про порядок взаємодії лікувальнопрофілактичних закладів в умовах підвищеної захворюваності населення України на гострі респіраторні інфекції та пандемічний грип, викликаний вірусом (А Н1/Н1 Каліфорнія)».
- Наказ МОЗ України за № 813 від 07.11.2009 р. «Про затвердження Алгоритму надання медичної допомоги хворим на пандемічний грип, викликаний вірусом (А Н1/Н1 Каліфорнія)».
- Наказ МОЗ України за № 922 від 04.12.2009 р. «Про організацію вірусологічних досліджень на грип та гострі респіраторні вірусні інфекції в Україні в період пандемії».
- Наказ МОЗ України за № 788 від 30.10.2009 р. «Про затвердження тимчасових методичних рекомендацій щодо запровадження інфекційного контролю у лікувально-профілактичних установах для запобігання ураження пандемічним вірусом грипу (А Н1/Н1 2009)».
- Наказ МОЗ України за № 170 від 15.04.2005 р. «Про затвердження методичних вказівок з мікробіологічної діагностики менінгококової інфекції та гнійних бактеріальних менінгітів».
- Наказ МОЗ України № 240 від 01.10.1999 р. «Про заходи щодо попередження захворюваності населення України на гепатит А».
- Наказ № 237 від 30.07.96 р. «Про затвердження Порядку організації стаціонарів вдома для дорослих, хворих на легкі форми вірусного гепатиту А».
- Наказ МОЗ України № 198 від 14.07.1998 р. «Про посилення заходів щодо попередження захворювання на поліомієліт в Україні».
- Наказ МОЗ України № 178 від 28.10.2015 р. «Про удосконалення епідеміологічного нагляду за ентеровірусними інфекціями, у т. ч. поліомієлітом, та запобігання поширенню циркулюючих вакциноспоріднених поліовірусів».
- Наказ МОЗ України № 501 від 20.07. 2006 р. «Щодо проведення дозорного епідеміологічного нагляду за ротавірусною інфекцією».
- Наказ МОЗ України № 234 від 10.05. 2007 р. «Про організацію профілактики внутрішньолікарняних інфекцій в акушерських стаціонарах».
- Наказ МОЗ України № 181 від 04.04. 2008 р. «Епідеміологічний нагляд за інфекціями області хірургічного втручання та їх профілактика (методичні рекомендації)»
- . ➤ Наказ МОЗ України № 66 від 14.04.95 р. «Про затвердження Інструкції про порядок внесення подання про відсторонення осіб від роботи або іншої діяльності».

- Наказ МОЗ України № 167 «Про удосконалення протихолерних заходів в Україні» від 30.05.1997 року.
- Наказ МОЗ України № 31 від 23.02. 2000 р. «Про затвердження положень про спеціальні санітарно-карантинні підрозділи».
- Наказ МОЗ України № 314 від 09.07. 2003 р. «Про заходи з профілактики захворювань на сибірку».
- Наказ МОЗ України № 663 від 13.03. 2020 р. «Про оптимізацію заходів щодо недопущення занесення і поширення на території України випадки COVID-19».
- Наказ МОЗ України № 107-ДСК від 01.06.90 р. «Про порядок надання інформації про надзвичайні ситуації».
- Міжнародні медико-санітарні правила (2005 р.) / Всесвітня організація охорони здоров'я. – 2005. – <http://www.who.int/ru>.
- Постанова МОЗ України № 16 від 12.05. 2003 р. «Про затвердження методичних вказівок «Організація та проведення первинних заходів при виявленні хворого (трупа) або підозрі на зараження карантинними інфекціями, контагіозними вірусними геморагічними гарячками та іншими небезпечними інфекційними хворобами неясної етіології».
- Правила санітарної охорони території України (постанова Кабінету міністрів України від 24. 04.1999 р. № 696).
- Постанова Кабінету Міністрів України № 1642 від 16.10.98 р. «Про затвердження Порядку та умов обов'язкового страхування медичних працівників та інших осіб на випадок інфікування вірусом імунодефіциту людини під час виконання ними професійних обов'язків, а також на випадок настання у зв'язку з цим інвалідності або смерті від захворювань, зумовлених розвитком ВІЛ-інфекції, і переліку категорій медичних працівників та інших осіб, які підлягають обов'язковому страхуванню на випадок інфікування вірусом імунодефіциту людини під час виконання ними професійних обов'язків, а також на випадок настання у зв'язку з цим інвалідності або смерті від захворювань, зумовлених розвитком ВІЛ-інфекції».
- Постанова Кабінету Міністрів України № 216 «Про затвердження Концепції стратегії дій Уряду, спрямованих на запобігання поширенню ВІЛ-інфекції/СНІДу, на період до 2011 року та Національної програми забезпечення профілактики ВІЛ-інфекції, допомоги та лікування ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД на 2004 – 2008 роки» від 04.03. 2004 року».
- Постанова Кабінету Міністрів України № 2026 «Питання запобігання та захисту населення від ВІЛ-інфекції та СНІД» від 18.12.1998 року».
- Наказ МОЗ України від 25.05. 2000 р. № 120 «Про вдосконалення організації медичної допомоги хворим на ВІЛ-інфекцію/ СНІД».
- Постанова Верховної Ради України від 19.11.92 р. «Основи законодавства України про охорону здоров'я».
- Постанова Кабінету Міністрів України № 2026 від 18.12.1998 року «Питання запобігання та захисту населення від ВІЛ-інфекції та СНІД».
- Постанова Кабінету Міністрів України № 893 від 22.08. 2011 р. «Про затвердження Правил санітарної охорони території України».
- Наказ МОЗ України № 113 від 12.03.2007 р. «Про затвердження Методичних вказівок планування заходів щодо попередження занесення і поширення в Україні небезпечних інфекційних хвороб».
- Наказ МОЗ України № 322 від 27.05.2011 р. «Про затвердження Методичних рекомендацій з проведення деконтамінації постраждалих внаслідок дії хімічних, радіаційних чинників та біологічних агентів».

- Наказ МОЗ України № 415 від 19.08.2005 р. «Про удосконалення добровільного консультування і тестування на ВІЛ-інфекцію».
- Наказ МОЗ України від 11.08.2014 за № 552 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил Дезінфекція, передстерилізаційне очищення та стерилізація медичних виробів в закладах охорони здоров'я».
- Наказ МОЗ України від 08.06.2015 за № 325 «Про затвердження Державних санітарнопротиепідемічних правил і норм щодо поводження з медичними відходами».
 - Наказ МОЗ України за №798 від 21.09.2010 «Про затвердження методичних рекомендацій «Хірургічна та гігієнічна обробка рук медичного персоналу».
 - Наказ МОЗ України № 223 від 22.10. 93 «Про збір, знезараження та здачу використаних медичних виробів одноразового застосування із пластичних мас».
 - Методичні рекомендації зі стерилізації лігатурного шовного матеріалу в лікувальнопрофілактичних установах № 15- 6/34 від 19.07. 1990 р.
 - Наказ МОЗ України від 30.04.2014 за № 293 «Про затвердження Інструкції зі збору, сортування, транспортування, зберігання, дезінфекції та прання білизни у закладах охорони здоров'я».